

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XII., ST. 92 — CENA 10 DIN
KRANJ, 23. NOVEMBRA 1959

Za uspešnejši razvoj družbene prehrane

Te dni se je v Beogradu končalo prvo, široko posvetovanje o družbeni prehrani. Zbralo se je nekaj 600 predstavnikov sindikalnih organizacij, ljudskih odborov, družbenih in političnih organizacij, turizma in gostinstva. Po vodnem referatu o problemih v naši družbeni prehrani, ki ga je imela predsednica Zveznega organizacijskega odbora »Družina in gospodinjstvo« tovarišica Pepca Kardelj, se je nadaljevala živahna razprava.

Dasi je to prvič, da je prišlo do tako širokega posvetovanja v zveznem okviru, je bilo namenjeno problemu prehrane v zadnjem času tudi sicer precej skrbno. O tem je bilo že večkrat govora tudi na sejah Okrajnega ljudskega odbora Kranj in tudi na drugih družbenih in političnih forumih. Okrajni sindikalni svet je posvetil tej zadevi poseben plesnik. Pred dnevi so se o tem pogovorili na Jesenicah. Tudi v drugih občinah so se začeli resneje zavzemati za družbeno prehrano, predvsem v okviru sindikalnih ali drugih organizacij in forumov.

Kljub vsemu pa je še malo storjenega. Če se kje pokaže, da smo preveč okorni, da imamo premalo optimizma, kot je bilo rečeno na zadnjem okrajnem pleuumu SZDL in ZK, potem to velja za področje družbene prehrane. Prva stvar, ki ovira hitrejši napredek na tem področju, kot je ugotovilo beograjsko posvetovanje, je v tem, da ljudski odbori niso nudili zadostne gnotne pomoči razvoju družbene prehrane. To velja tudi za naše razmere. Toda kot so ugotovili, je glavni vzrok počasnega reševanja teh problemov bolj v organizaciji, v vzgoji kadra itd. Koliko besed je že bilo v Kranju o družbeni prehrani, o centralni menzi itd. Toda, razen morda jasnejših stališč z ene in druge strani, do danes ni kaj otipljivega. Seveda ni rečeno, da podjetja niso pripravljena prispevati za izboljšanje prehrane svojih delavcev. Toda vse to kolektivno rešujejo bolj v svojem, ožjem okviru. Tako je stanje, in še dosti slabše v drugih delavskih središčih. V občini Radovljica prav tako še niso našli širše rešitve za Radovljico in Lesce. Na Jesenicah je vrsta malih menz oziroma obratov, ki nudijo delavcem hrano. Vendar malone nobeden od teh obratov ne ustreza po svoji bigenski ureditvi, da o ekonomičnosti sploh ne govorimo. V Trzinu, dasi zdaj pripravljajo načrte za ureditev tega vprašanja, nimajo, razen mlečne restavracije in menze v BPT, nobenega javnega obrata družbene prehrane. — Podobno stanje je tudi v Škofji Loki in drugih delavskih središčih.

Beograjsko posvetovanje je prineslo še en važen zaključek, ki bo morda pomagal razbiti stare okovne togosti. Problem družbene prehrane so namreč pretresali v okviru skupnih naporov za boljši standard, pretresali so to vprašanje z namenom, da se poveča produktivnost naših delovnih ljudi, kar je osnova vsega. Ugotovili so, da so investicije za napredek družbene prehrane ekonomske in utemeljene.

Taki in podobni zaključki beograjskega posvetovanja bodo gojovito pomagali tudi v naših delavskih središčih, da bomo v okviru stanovanjskih skupnosti in drugih oblik hitreje našli pot potrebam in razvoju družbene prehrane.

Peto zasedanje Zvezne ljudske skupščine

Pomembne spremembe stanovanjske politike bodo omogočile še obsežnejšo gradnjo stanovanj

V petek, 20. novembra se je začelo peto letošnje zasedanje Zvezne ljudske skupščine. Zvezni zbor in zbor proizvajalcev sta imela najprej ločeni seji, nato pa sta sestala na skupni seji, kjer je imela članica Izvršnega sveta Lidija Sentjunc referat o zakonskih osnutkih v zvezi z novim finansiranjem stanovanjske graditve.

V svojem referatu je tovarišica Lidija Sentjunc med drugim poudarila, da pomembne spremembe, ki so nastale v zadnjih letih, in ki se zrcalijo na toriščih gospodarskega razvoja kakor tudi doseženi stopnji razvoja komunalnega sistema, ne le omogočajo, marveč terjajo radikalno spremembo sistema finansiranja graditve in uporabe stanovanj. Uveljavljanje zakonskih predpisov finansiranja stanovanjske graditve terja veliko organizacijsko delo in mobilizacijo državljanov v okviru komun, da bi lahko do kraja dosegli zaželene rezultate, da bi izboljšali in nadalje razvijali stanovanjsko gradnjo. Prehod na realne najemne pa bo neposredno zahteval oddajanje stanovanjskega prostora v podnajem in tako pričakujemo, da bo ponudba sob in delov stanovanj podnajemnikom v prihodnje mnogo večja. Prav tu bodo morali ljudski odbori, ko bodo določali politiko najemnin, vsekakor posvetiti ve-

liko pozornost tudi položaju podnajemnikov.

Najemnine v hišah, ki bodo zgrajene po 1. januarju 1960, se bodo določile po istem načelu s tem, da se vrednost nove hiše, iz katere izvira najemnina, ne določi po nikakih posebnih metodah, marveč bo predstavljala samo gradbene stroške. V nadaljevanju svojega referata je tovarišica Lidija Sentjunc poudarila, da prehod na novi sistem samofinansiranja v stanovanjski gradnji in uveljavljanje ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu omogoča nove oblike kreditiranja stanovanjske graditve, istočasno pa trajno ustvarja ugodne pogoje za zboljšanje same organizacije in tehnike graditve. Ena glavnih težav novega sistema finansiranja stanovanjske graditve je, da tudi na tem torišču čimbolj navežemo odnose, ki vladajo v proizvodnji, delitvi in rabi predmetov dolgoročne potrošnje.

Nadalje je tovarišica Sentjunc poudarila, ker plačni skladi, po katerih bodo tudi v prihodnje določali stanovanjski prispevek iz dohodkov in proračunov, znatno naraščajo spričo deblokiranja sredstev skadov iz leta 1959 in čedalje večje množine anuitet za odplačevanje že odobrenih posojil, kakor tudi spričo znatnega naraščanja skladov skupne potrošnje gospodarskih organizacij, smo za leto 1960 zagotovili družbena sredstva za planirano zgraditev 45.000 stanovanj v mestih. Ta obseg lahko dosežemo z ustreznimi naporji za stabilizacijo cen gradbenih del.

Sklad za stanovanjsko graditev bo znašal letos predvidoma 71 milijard. Ker iz sklada v letu 1960

ne bomo nič blokiral, da pa bi se povečal za letošnja blokirana sredstva, bosta skladu pripadla amortizacija in davek na dohodek od hiš kot nov dohodek, tako da se bo v letu 1960 povečal za 6 milijard in da bo znašal predvidoma 77 milijard. Če prištedemo temu še sredstva iz skladov skupne potrošnje, proračuna iz sredstev JLA, bodo znašala skupna družbena sredstva za stanovanjsko graditev v letu 1960 predvidoma vsaj 140 milijard.

Oba zbora sta popoldne nadaljevala delo. V zveznem zboru je članica ZIS Lidija Sentjunc seznanila poslance z dodatnim predlogom Zveznega izvršnega sveta, ki dovoljuje kreditne iz republiških stanovanjskih skadov tudi za gradnjo osemletnih šol.

V zboru proizvajalcev pa je popoldne najprej predstavnik ZIS Káro Gligorov sporočil, da po novih stanovanjskih zakonih graditve šol ne bo več mogoče finansirati iz občinskih stanovanjskih skladov, glede na veliko potrebo po šolskem prostoru pa bo moč uporabljati republiški stanovanjski sklad za graditev šol.

Razen tega so na skupnih sejah obeh zborov poslušali referat državnega sekretarja za zunanje zadeve Koče Popovića o sedanjem mednarodnem položaju.

Praznik jugoslovanske mladine

Ob otvoritvi avtomobilske ceste Paračnin - Niš

22. novembra — Predsednik republike Josip Broz-Tito je danes v Paračninu slovesno odprl novi del avtomobilske ceste »Bratstva in enotnosti« od Paračina do Niša. Navzoči so bili številni državni in partijski voditelji, med njimi podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj in Mijalko Todorović ter predsednik CK LMS Jugoslavije Mika Tripalo. — Visoke goste je navdušeno pozdravilo nekaj 30.000 prebivalcev Paračina in bližnjih krajev. Po končani slavnosti v Paračninu je predsednik Tito s svojim spremstvom krenil po novi avtomobilski cesti v Niš, kjer se je okoli dvanaeste ure začelo v navzočnosti nad 100.000-glave množice, med katerimi so bili tudi graditelji avtomobilske ceste, veličastno zborovanje, prirejeno v počastitev končanega dela na avtomobilski cesti od Paračina do Niša. Zborovanje je odprl poveljnik glavnega štaba mladinskih delovnih brigad Miladin Sakić. Ob viharnih ovacijah, vzklilikih in pozdravih brigadirjev je za tem spregovoril Josip Broz-Tito. — Po končanem zborovanju si je na Trgu osvoboditve predsednik Tito ogledal razstavo »Avtomobilska cesta 1959«, za tem pa se je z ostalimi gosti odpeljal v Dom JLA na slavnostno kosilo.

ObLO KRANJ BO RAZPRAVLJAL O KMETIJSKI PROIZVODNJI

Na seji Občinskega ljudskega odbora, ki bo v četrtek, 26. novembra, bodo med drugim razpravljali o stanju in problemih kmetijske proizvodnje v občini, o stanju na Kmetijskem posestvu Hrestje in o izvedbi nacionalizacije nejmnih zgradb.

Za racionalnejše gospodarjenje z gozdovi

Na 30. skupni seji obeh zborov Okrajnega ljudskega odbora organizacijsko stran tega problema, ki bo v torek, 24. novembra, bo na dnevnem redu poročilo o gozdarstvu, poročilo o nadaljnjem razvoju elektroindustrije na Gorenjskem, poročilo posebne odborniške komisije o stanju proračuna občine Škofja Loka in volitve ter imenovanja organov Okrajnega ljudskega odbora.

Za racionalnejše gospodarjenje z gozdovi

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo je k poročilu o gozdarstvu predložil nekatere zaključke, kjer ugotavlja, da je pri gospodarjenju v privatnih gozdovih treba preiti od sedanje individualne in stihijske proizvodnje k organiziranemu gospodarjenju na večjih gozdnih kompleksih. Urejevalna služba privatnih gozdov bi morala v skladu z veljavnimi predpisi že v svo-

jem predpisovanju določati tako gospodarjenje.

Sedanja organizacija gozdarske službe ima nekatere slabosti. Gozdarstvo je danes sektor, ki je iztrgan iz občinskega gospodarstva, kar ima določene negativne posledice. Na drugi strani pa ima ta dejavnost svoje posebnosti in zahteva določeno enotnost gozdnogospodarskih področij, ki se ne ujemajo z občinskimi mejami. — Proučiti bi bilo treba dobre in slabe strani današnjega sistema gospodarjenja in upravljanja z gozdovi, predvsem z vidika racionalnejšega gospodarjenja ter proučiti

V perspektivnem planu gozdarstva so najbolj v zaostanku dela na meioraciji gozdov, zato jih je treba pospešiti. Tudi pašnike je treba dosledno urejevati po doslej izdelanih ureditvenih načrtih. Razen tega bo treba za dosledno izvajanje sečenj pospešiti izgradnjo cenenih gozdno-prometnih naprav in analizirati možnosti, da se ob sestavi družbenega plana za leto 1960 omogoči gozdno gospodarskim organizacijam najemanje kreditov za mehanizacijo iz gozdnega sklada. Pri finansiranju gozdnih komunikacijskih naprav je potrebna zahtevata soudeležba sredstev od gozdnih gospodarskih organizacij.

O ostalih točkah dnevnega reda in o razpravi na seji bomo še poročali.

Slavje v „Iskri“

ob izpolnitvi letošnjega družbenega načrta

Kranj, 22. novembra. — V Iskri so včeraj, v soboto, slavili redek dogodek. Ob 13. uri so prekinili z delom, kajli takrat so dosegli letošnji plan, in sicer so proizvedli za 6 milijard 268 milijonov dinarjev. Predvidevalo pa, da bodo do konca leta 1959 plan preseglji za 30 odstotkov.

Ce primerjamo produktivnost dela v 10 mesecih letos z istim obdobjem lani, je ta letos večja za 17,3 odstotka. Prav tako se je povečala proizvodnja na enega zaposlenega, in sicer so lani proizvedli v prvih devetih mesecih za 1.541.000 din, letos pa 1.814.000 na zaposlenega.

V zadnjih devetih letih so v Iskri povečali proizvodnjo kar za devetkrat, če jo primerjamo s cenami, ki so veljale 1950. leta. — Takrat so ustvarili za 968 milijonov dinarjev izdelkov, letos pa predvidevajo, da bodo do konca leta proizvedli za 7 milijard in 300 milijonov dinarjev.

Prav gotovo je za take uspehe več razlogov. Vsekakor so največji boljša organizacija in priprava dela ter avtomatizacija proizvodnje. Takemu uspehu sta pri-

pomogla tudi velika delovna zaveza, stimulativnejši način nagrajevanja ter tekmovanje med posameznimi oddelki. M. Z.

V oddelku »ISKRE«, kjer proizvajajo števce

Letna konferenca mladine jeseniške komun

Uspešen obračun

Jesenice, 22. novembra — Na današnji občinski konferenci mladine jeseniške občine se je zbralo okoli 140 delegatov in gostov, med njimi tudi sekretar OK LMS Viktor Kralj, predsednik ObLO Jesenice Franc Treven, sekretar ObK ZK Ivko Sakić in drugi.

Od 4226 mladih ljudi v občini, so organiziranih v mladinskih orga-

nizacije 2985 ali 1107 več kot lani. Ze ta podatek kaže na razgibano dejavnost jeseniške mladine, ki se je zlasti odrazila v tekmovanju, posvečenem IV. kongresu ZKS in ki so ga na Jesenicah podaljšali do občinskega praznika, 1. avgusta. — V vzdušju, kakršnega mladina kaže pri svojem delu, je potekala tudi današnja razprava, v kateri so sodelovali številni delegatje in gostje.

V prihodnje več skrbi upravljanju v manjših podjetjih

Zadnje dni je bilo v jeseniški občini več občnih zborov osnovnih organizacij SZDL. Med drugim so pregledale svoje delo v minulem obdobju organizacija SZDL v Vrbi, Breznici, Zabreznici in nekaterih terenih na Jesenicah. V četrtek zvečer je bil napovedan tudi zbor na Blejski Dobravi in še nekaterih drugih krajih.

Ceprav je precej zanimanja za razne probleme, pa dosedanji občni zbori niso imeli zadovoljive udeležbe. Najpogosteje ovirajo večjo udeležbo premajhni prostori, saj se dogaja, da mnogi člani stojijo pred vrati ali pa se vrnejo. Odbori so se dobro pripravili in podajajo solidna poročila, včasih kar preskromna spričo dejavnosti posameznih organizacij in splošnega družbenega dogajanja v posameznih krajih.

Občnega zbora osnovne organizacije na Plavžu se je udeležilo okoli 150 ljudi. Po poročilih, ki jih je podal dosedanji odbor — člani so potem v razpravi ugotovili, da so preskromna, spričo občne probleme — se je razvila živahna razprava, v kateri je

sodeloval tudi predsednik ObLO Jesenice Franc Treven. Udeleženci so največ govorili o problemih upravljanja v nekaterih manjših gospodarskih organizacijah, posebej v obrti in trgovini. Povod za to je bil problem »Zeleznic«. V zvezi s tem so grajali kolektiv, ki je dopustil, da je prišlo v podjetju do tako visoke poslovne izgube. Negodovali so spričo počasnega reševanja tega problema pred sodiščem in zahtevali za krivce ostro kazni.

Pomebnejša je bila razprava o preskrbi Jesenic, posebno Plavže, ki je tako rekoč novo močno naselje, kjer se ni vzporedno s stanovanj gradilo tudi obrtne in trgovske lokale. Zato je vprašanje preskrbe tega dela mesta še bolj aktualno. Zborovalci so bili sicer mnenja, da je treba zgraditi nove lokale, lahko pa bi zboljšali preskrbo že v obstoječih, če bi bili ti bolj in stalno založeni. — Več skrbi bi kazalo posvetiti tudi kvantiteti blaga in cenam. Bilo je tudi nekaj pikrih pripomb na preskrbno-valno podjetje »Sadje« Kranj, češ da ni v celoti opravičilo zaupanja.

Iz zaključnega govora generalnega sekretarja ZKJ

Josipa Broza - Tita na II. plenumu CK ZKJ

Držati se moramo smeri, začrtane na plenumu

Generalni sekretar Zveze komunistov Jugoslavije Josip Broz-Tito je imel na drugem plenumu Centralnega komiteja ZKJ naslednji zaključni govor v razpravi o prvi točki dnevnega reda. V svojem govoru je poudaril, da je pravilno, da so se komunisti zdaj v polni meri posvetili našim gospodarskim problemom, našemu notranjemu razvoju. Toda spričo tega ne bi smeli zanemarjati razvijanja tistih, ki nosijo breme naše sedanjosti socialistične graditve. To se pravi, problemov članov Partije.

»Povedati moram, da je proslava 40-letnice naše Zveze komunistov prejel Komunistične partije Jugoslavije še bolj omogočila ta napredek. — Zdaj imamo blizu milijon članov. Več kakor kdajkoli prej. Zato čaka zdaj nas, komuniste naloga, da zboljšamo kakovost članstva naše Zveze, ki je tako zelo narasla. To je ogromno delo in mu mi moramo biti kos. Nadalje je tovariš Tito govoril o uspehih Zveze komunistov v notranji graditvi ter o pomanjkljivosti, ki so in ki bi jih bilo treba odpraviti, da bi Zveza komunistov lahko še hitreje pognala razvoj naše socialistične graditve. Pomanjkljivosti niso majhne. Pomanjkljivosti so velike. Od sindikatov sem dobil statistični pregled raznih napak, je nadaljeval tovariš Tito. »Ne verjamem, da je to vse. Toda tudi to, kar je bilo povedano, je preveč. Zato bi morali danes tu malo več govoriti o teh pojavih, zlasti ko gre za takšne pojave v gospodarstvu. Kdo pa dela takšne napake? Največkrat komunisti in celo starejši komunisti in tisti naši člani, ki so že dolgo v Partiji.»

Nadalje je tovariš Tito poudaril, da človeka prevzema zadovoljstvo, ko vidi, da so naši komunisti prav na najvažnejšem sektorju naše socialistične graditve, na gospodarskem sektorju in polni meri kos gospodarski problematiki. »Tu je bilo med drugim govora o raznih pomanjkljivostih in težavah, ki jih imajo naši tovariši v kmetijstvu,« je dejal. »Drži, da je teh težav mnogo, toda mi jih moramo premagovati, ne samo partijsko, po republikah in okrajih, marveč v zvezi s celoto. Mi ne smemo gledati na te težave lokalistično, marveč skozi prizmo vse naše skupnosti. Imeli smo tja do leta 1952 pravzaprav obdobje obnove. To je bilo hkrati tudi obdobje blokade proti naši državi. Objektivni činitelj so nam torej onemogočili, da bi napredovali in ne samo da so nam onemogočili napredovati, marveč so nas celo potiskali nazaj. Smer našega razvoja v gospodarstvu je postajala postopoma bolj smela in krepkejša. V tem času smo morali v skladu z materialnimi možnostmi nehati graditi mnoge naše toverne, ki so bile do polovice že zgrajene. Morali smo celo zmanjšati proizvodnjo v tistih naših tovarnah, ki so obratovali. Vzrok vsega tega so bile objektivne težave, kajti mi smo odločili, Zveza komunistov in Socialistična zveza sta določili linijo naše ekonomike.»

Nadalje je generalni sekretar prešel na nekatere konkretne stvari, ki jih imamo tudi v naši Zvezi. Tu je poudaril: »Mislim na nekatere napake, na nekatere pojave, ki so dokaj množični. Tu je predvsem nedisciplinirana. Ne gre za običajne delavce in ljudi, ki niso člani Partije, marveč predvsem za člane Zveze komunistov in za nekatere člane delavskih svetov, ki so na čelu kolektivov. Razen tega vidimo tudi pojave nekontroliranega govoricenja in kritikarstva ne samo v vrstah delavcev in državljanov, marveč tudi v vrstah komunistov. Tudi zoper to se moramo boriti.»

Zatem je govoril, da naši ljudje, in sicer nekateri komunisti na vodilnih položajih v raznih gospodarskih sektorjih govorijo pred tujci o takšnih zaupnih stvareh, za katere v drugih deželah obsojajo ljudi na dolgotrajno ječo. To govorjenje, ta liberalni odnos neproti tujcem ni samo pojav nevrednega komunističnega povzročitelja to naši socialistični skupnosti pri sklepanju raznih pogodb tudi ogromno škodo. »Mi tega ne smemo dopustiti. Pri takšnih pojavih moramo odločno ukrepati,« je dejal tovariš Tito. »Takšni ljudje zaslužijo ne samo partijske sankcije, marveč tudi kazenski progona. Mi pa proti takšnim stvarim nismo bili dovolj budni, ne dovolj ostr. Toda namesto da bi ustvarili čim

lažje pogoje za to, si sami delamo težave. To, tovariši, utegne imeti za nadaljnji razvoj naše zunanje trgovine, pa tudi za drugo, nedogledne posledice.»

»Vprašanje samovolje je, kot rečeno, zelo resno vprašanje. Ljudem se dostikrat zavrti v glavi, in sicer komunistom, da se čutiljo tam, kjer so, absolutne gospodarje, kot da jih pri tem nihče ne more ovirati. Zakaj je tako? Zato, ker imamo liberalen odnos do teh stvari.»

Nadalje se je tovariš Tito dalj časa zadržal na našem nadaljnjem ekonomskem razvoju: »Po mojem mnenju je referat tovariša Todorovića lepo prikazal ogromen napredek, ki smo ga dosegli od trenutka, ko nam proti nam naperjena blokada ni mogla več škodovati, ker smo se bili že nekoliko postavili na lastne noge. Tega je že precej dolgo in v zadnjih letih, zlasti od leta 1956, ko smo do neke stopnje modificirali našo gospodarsko politiko, smo dosegli takšne stvari, da se mora zdaj človek vprašati, kako smo bili vsemu temu kos. Menim, da je ta pot edino pravilna in da moramo tudi v prihodnje ostati v okviru naših materialnih možnosti, ne pa da gremo preveč na široko. Varovati moramo tudi politični ugled, ki smo si ga pridobili ne le v Jugoslaviji, marveč tudi daleč zunaj naše dežele z dosedanjimi uspehi v graditvi. Dosegli smo že neko ravnovesje v proizvodnji, v industriji, v kmetijstvu, in sicer neverjetno hitro, tako rekoč v enem skoku. Zdej bi pa morali to ravnovesje ohraniti in tudi v kmetijstvu konstantno napredovati, v skladu z našimi možnostmi prav tako kakor v industriji. Zdej vse svet govoril o uspehih Jugoslavije v industrializaciji in razvoju kmetijstva. Vsi dobro misleči ljudje pišejo o tem. Celotisti, ki nimajo dobrih namenov priznavajo to, morda proti svoji volji. Mi moramo ohraniti ugled, ki smo si ga pridobili in izpričati, da je pravilna naša pot v graditvi socializma. — To je prav tako važno, kadar gre za kmetijstvo, kakor kadar gre za industrijo.»

V nadaljnjem govoru je tovariš Tito poudaril, da moramo pomagati pri tem tudi zaostaliim krajem. Moramo pa paziti, kako bomo to dosegli. Pri tem je dejal: »Jasno je, da ne nasprotujemo temu, da dajemo nerazvitim krajem, saj sem zmeraj govoril, da je treba nerazvitim krajem pomagati, da se postavijo na lastne noge. Mislim moramo na to in naša prva skrb mora biti, da se čimprej zavzamemo za nerazvite kraje. Toda to mora biti v sorazmerju z našimi materialnimi možnostmi. Nadalje je govoril, da bodo morale razvitejšje republike še vedno pomagati in dajati sredstva nerazvitim republikam v okviru možnosti. Pri tem je posebej poudaril, da se moramo boriti zoper težnje tistih, ki govorijo, da jih v tem, ko morajo delati, ta ali ona republika izkorišča. Dejaj je, da ni dovoljen z odporom, ki so ga kazali komunisti proti takšnim težnjam. »Kadar pa govorimo na splošno

o tem, za kakšne investicije nalagamo sredstva, ki jih imamo, čeprav mi tu tega ne določamo, ker to ni naša stvar, moramo imeti rentabilnost pred očmi. Nekoliko je treba gledati tudi na politično stran. Toda iz političnih razlogov se zdaj ne moremo lotiti graditve velikih podjetij. Graditi pa je treba druge, manjše objekte, prizadevati si moramo, da bomo razvijali tisto industrijo, ki nam bo najhitreje prinašala akumulacijo, ki bo najbolj rentabilna in za katero imamo na danem mestu surovine in druga sredstva za proizvodnjo.»

»Kar zadeva nadaljnje premagovanje tistih težav, ki so letos prišle od izraza, kakor so problem prevoza, problem vskladiščenja kmetijskih pridelkov in drugo, smo o tem tu že govorili. Menim, da je to tako pereče vprašanje, da si pred njim ne smemo zatisniti oči, marveč da se ga moramo resno lotiti. Če hočemo povzdigniti proizvodnjo na višjo stopnjo, moramo ustvariti tudi pogoje, da bodo prišli ti proizvodi do potrošnika, moramo ustvariti pogoje, da jih bomo dovajali. Če tega ne bomo storili, bodo destimulirali in celo vzeli pogum proizvajalcem na vasi, ker ljudje ne bodo hoteli pridelovati, če bodo videli, da jim njihovi pridejki propadajo. Kakor pa vemo je bilo tudi letos precej takšnih primerov. Ta stvar je torej prvenstvenega značaja in posvetiti ji moramo največjo pozornost. — Tovariši, ki vodijo kmetijstvo, naj torej upoštevajo, da imajo, kadar gre za sredstva, ki jih bomo investirali, istočasno nalogo, da mislijo predvsem na to. To pomeni, da morajo misliti ne samo na to, koliko ton koruze, pšenice ali sladkorne pese bomo pridelali. Že zdaj se je s sladkorno peso zgodilo tako, da nimamo dovolj sredstev, da bi jo pospravili, vskladiščili ali v tovarnah predelali. Tu je treba storiti nekaj že zdaj, prihodnje leto, za katero je predviden še večji plan, pa bomo morali hitro poiskati pravo pot, da bomo to veliko pomanjkljivost čimprej odpravili. Ne ulvarjam si, da jih bomo odpravili v enem letu, menim pa, da se moramo te naloge resno lotiti in da moramo vzporedno z razvojem in narščanjem proizvodnje ustvariti tudi vse pogoje, ki so potrebni, da bomo to proizvodnjo potem tudi realizirali. Tako bomo prišli tudi do hitrejšega zboljšanja življenjskega standarda in cene bodo morale pasti, ko bo več pridelkov. S tem pa bomo tudi politični položaj še izboljšali.»

To, tovariši in tovarišice, sem hotel povedati, čeprav so še druge stvari, o katerih bi lahko govoril. Menim, da je ta plenum ogromnega pomena za naš nadaljnji razvoj in vsi ga moramo tako razumeti. Držati se moramo linije, začrtane na tem plenumu glede nadaljnega razvoja našega gospodarstva in naše socialistične graditve naploho, je končal svoj govor tovariš Tito.

Ob koncu plenuma so kot zaključke sprejeli vse tri referate, in sicer tovarišev Dobrivoja Radoslavljevića, Mijalka Todorovića in zaključno besedo tovariša Tita.

SOVJETSKA SINDIKALNA DELEGACIJA NA GORENJSKEM

V petek dopoldne je obiskala tovarno Iskra v Kranju sovjetska sindikalna delegacija, ki jo sestavljajo sekretar Ukrajinskega sveta Zveze sindikatov tovariš Esremenko, sekretar republiškega odbora prometnih sindikatov tovarišica Tchormilavskaja in predsednik Stanislavskega oblastnega sindikalnega sveta tovariš Majboroda.

Sovjetski gostje so si ogledali tovarno in se razgovarjali z delavci, predstavniki sindikata in delavskega sveta. Po ogledu tovarne jih je sprejel predsednik Okrajnega sindikalnega sveta tovariš Andrej Verbič, nato pa so se odpravili na Bled. V soboto dopoldne so si ukrajinski gostje ogledali še jeseniško Zelezarno.

Predvolilna dejavnost SZDL

Kako bo v Šenčurju?

Te dni so v teku občni zbori SZDL tudi v občini Kranj. Zadnji zbori so predvideni v sredo, 25. novembra.

Na zborih, ki so bili pretekle dni, je bila povsod dobra udeležba. Na Visokem se je kljub slabemu vremenu zbralo za občnem zboru več kot četrtina vsega članstva, kar je že dokajšen uspeh. Tudi poročilo je bilo dobro, zato je bila tu tudi razprava živahna. Navzoči so razpravljali o delu krajevnega odbora, o pogodbeni proizvodnji v kmetijstvu in o drugih vprašanjih.

Organizacija SZDL na Visokem je pred kratkim napovedala predvolilno tekmovalno organizacijo v Predosljeh in Šenčurju. Tekmovanje bodo ocenjevali po pripravi in udeležbi na občnih zborih in volitvah ter sploh v zvezi s predvolilno dejavnostjo. Zato na Visokem nestrno pričakujejo, kako bo komisija ocenila druge organizacije. Zlasti so radovedni, kako bo uspela organizacija v Šenčurju, kjer imajo občni zbor v torek, 24. novembra.

-I. c.

Zborovanja po tržiškem kotu

Tržič, 22. novembra — Občni zbori SZDL v občini Tržič so te dni v polnem teku. V glavnem so že vse organizacije SZDL po okoličih izvršile občne zbere in bodo te dni do četrta, le še v mestu. Včeraj so bili občni zbori v Senični, Sebanjah in v Podjubeju, kjer je ena najaktivnejših organizacij. Tudi udeležba v Podjubeju in razprava je bila dokaj množična, tako da je ta organizacija resen kandidat za prvo nagrado v predvolilnem tekmovalju, ki ga je razpisal občinski odbor ZD SZDL.

Danes dopoldne pa so bili občni zbori v Lomu in Brezjah. V obeh krajih so udeleženci največ govorili o gospodarskih zadevah in še posebno o komunalni dejavnosti. Popoldne so se zbrali na občni zbor tudi člani SZDL v Jelendolu.

Na vseh dosedanjih zborih je bila udeležba povprečno 20 do 30 odstotkov članstva SZDL, kar kaže dokajšen napredek v primerjavi z občnimi zbori v prejšnjih letih. — Kar pa je najvažnejše — to pot so organizacije SZDL zelo zainteresirale prebivalstvo za posamezne ekonomske probleme in ljudi pripravile za sodelovanje pri reševanju raznih vprašanj. Z. T.

Mladinska konferenca v Naklem

V petek zvečer je bila v Domu kulture v Naklem redna letna konferenca osnovne organizacije LMS, ki so se je mladinci in mladinke udeležili v zadovoljivem številu. V referatu in razpravi so sestavili smernice za delo v prihodnjem letu.

LJUDJE IN DOGODKI

Obisk iz Kambodže

Naša dežela pričakuje važen in hkrati prijeten obisk vplivnega državnika Norodoma Sihanuka, predsednika vlade ene izmed predel južne Azije, Kambodže. — To je mlada dežela, ki je vstopila v neodvisno življenje šele pred petimi leti, ko so Francozi zapustili obširno področje južne Azije in se je na njem osnovalo več novih držav, kot so Kambodža, Laos in oba Vietnam.

Podobno kot vse druge dežele azijske in afriške celine, je tudi Kambodža izbrala edino pravilno pot, ki zagotavlja, kar se največ da, njeno neodvisnost in vsestranski razvoj. Ta pot pa je politika aktivne miroljubne koeksistence. To se pravi, da želi sodelovati na enakopravni podlagi z vsemi deželami, ne glede na njihovo notranjo ureditev, da si prizadeva vse sporne probleme reševati mirno, s pogajanjem in sporazumi, ter se noče pridružiti nobenemu izmed obstoječih blokov. Zato je povsem umevno, da se je Kambodža vrstila med tiste azijske in afriške dežele, ki so leta 1955 na znani bandunški konferenci proglasile načela aktivnega sožitja za temelje vse njihove mednarodne dejavnosti.

Dobro vemo, kaj pomenijo taka načela in politika, ki se po njih ravna. Saj se ista načela tudi os-

Zdravo, Andrej

Kdo ne pozna Andreja Brovčiča? Poznajo ga stari revolucionarji v Kranju, poznajo ga sovražniki fašizma po idrijskem in tolimskem, poznajo ga prvi borci iz leta 1941. — Tiho in skromno slovi Brovčič te dni 50-

v vrste ilegalne organizacije »TIGR«. Toda fašisti so mu bili kmalu na sledi. To je bilo leta 1936. Moral se je umakniti čez mejo v Jugoslavijo. Tudi tu je doživel razočaranje. Sele, ko je s težavo dobil delo v Jugoručki (sedanja Iskra) v Kranju, je med delavci našel svoje mesto. Svoje izkušnje z ilegalnimi časopisi in italijansko policijo je izkoristil za organizacijo stavk, za spodbujanje delavcev k samozavesti. Revolucionarna pot ga je kaj kmalu privedla v vodstvo delavskega gibanja in 1940. leta je že bil član Mestnega komiteja KP v Kranju.

letnico življenja, ki je posvečena revoluciji, svobodi, novemu, lepšemu življenju.

Doma je iz Primorja, iz Baške doline onstran Bohinja. Tam se je začel kaliti pod fašizmom, začel sanjati o pravicah in svobodi ter sovražitih nasilje. Zato je kaj hitro zašel

V prvih dneh okupacije, aprila 1941, je z drugimi komunisti — prostovoljci — šel z orožjem v obrambo svobode. Pot ga je za tem vodila v politično delo nazaj v Kranj in kmalu zatem, jeseni 1941, v njegovo rojstno domovino — na Primorsko. Po baškem, cerkljanskem, tolimskem in idrijskem so ob njegovih nasvetih nastajale prve organizacije, prve čete upornikov. Čeprav bolehen, je v svojem vztrajal in deloval pri organizaciji oblasti, pri podporanju osvobodilne vojne in na pripravah za povojno obnovo v Primorju.

Po vojni se je znova vrnil v Kranj. — Tu so mu zaupali nove, še večje politične in upravne naloge. Toda rahlo zdravje mu je marsikaj preprečilo. Kljub temu je še zmeraj med najbolj delavnimi ljudmi v družbenem življenju Kranja: Zdravo Andrej! Še na mnoga leta!

Zmaga, ki obeta nove uspehe

»Danes, 19. novembra ob 10. uri smo izpolnili letni plan« je bilo napisano na skromnem lepaku ob vhodnih vratih »Kovinarja« Kranj. Kljub temu pa je vsak — še tako majhen vijak — smel lahko vnaprej točno predvideli organizacijo dela. Seveda nam takšen način proizvodnje zagotavljajo le naši kvahtalni izdelki, zaradi katerih je Zvezni izvršni svet odpravil uvoz vseh tistih strojev v Jugoslavijo, ki jih lahko izdelata naš kolektiv.

— Kakšne načrte imate za prihodnje leto? — Čeprav so nekateri nekoliko menili, da je naš kolektiv brez perspektiv, smo takšno govoricenje letos prav gotovo ovrgli. Prepričan pa sem, da bo »Kovinar« prihodnje leto lahko dosegel še večje uspehe, kar mu zagotavljajo že podpisane pogodbe za vsjo proizvodnjo v letu 1960. Uspeh pa zagotavlja predvsem tudi boljša organizacija dela, ki jo bomo lahko še izboljševali.

Da bo naša proizvodnja hitrejša in tudi cenejša, imamo že tudi prve poizkuse kooperacijske proizvodnje s Karoserijo iz Ljubljane. Motorjem iz Škofje Loke in TIC iz Lesc.

— Dognodki prejšnjih let, zaradi katerih nikdar nismo bili deležni pohval, so nas precej naučili. — Prvič letos nam je uspelo, da smo se izognili vrsti pomanjkljivosti. Proizvodnja v prejšnjih letih je bila skorajda neorganizirana. Letos

pa smo imeli za vsjo predvideno proizvodnjo križno navijačnih tekstilnih strojev že vnaprej sklenjene pogodbe in za vsak — še tako majhen vijak — smo lahko vnaprej točno predvideli organizacijo dela. Seveda nam takšen način proizvodnje zagotavljajo le naši kvahtalni izdelki, zaradi katerih je Zvezni izvršni svet odpravil uvoz vseh tistih strojev v Jugoslavijo, ki jih lahko izdelata naš kolektiv.

— Kakšne načrte imate za prihodnje leto? — Čeprav so nekateri nekoliko menili, da je naš kolektiv brez perspektiv, smo takšno govoricenje letos prav gotovo ovrgli. Prepričan pa sem, da bo »Kovinar« prihodnje leto lahko dosegel še večje uspehe, kar mu zagotavljajo že podpisane pogodbe za vsjo proizvodnjo v letu 1960. Uspeh pa zagotavlja predvsem tudi boljša organizacija dela, ki jo bomo lahko še izboljševali.

Da bo naša proizvodnja hitrejša in tudi cenejša, imamo že tudi prve poizkuse kooperacijske proizvodnje s Karoserijo iz Ljubljane. Motorjem iz Škofje Loke in TIC iz Lesc.

B. F.

ga pomoč ZDA. Kambodža se je rajši odpovedala te pomoči, ker so bili zanjo postavljeni nesprejemljivi politični pogoji. Težave ima Kambodža tudi z nekaterimi sosedji, kot sta, denimo, Tajland in južni Vietnam, ki kdaj pa kdaj skušata vznemirjati meje mlade države. Prizadeva pa si po drugi strani ustvariti čimbolj znosno sožitje s Kitajsko in Japonsko. Od obeh je tudi dobila delno pomoč pri svojem gospodarskem razvoju. Samo po sebi se razume, da je najboljšo sodelovanje s tistimi deželami, ki imajo z njo enake pogoje na mednarodno sodelovanje. To so predvsem Indija, Indonezija in druge. Prav sedanje potovanje predsednika Sihanuka bo namenjeno utrditvi prijateljstva razen s našo državo tudi z Združeno arabsko republiko in Indijo. Obe deželi bo Sihanuka obiskal med potjo v našo državo.

Milijka CP »Gorenjski glas« — Uredništvo: Uredništvo »Gorenjski glas« — Direktor: S. Benčan — Odgovorni urednik: Vojko Novak — Tel. uredništva 59 — Uprava 399 — Telefonski seznam pri Komunističnem banki v Kranju 657-75-625 — Imajo ob ponedeljskih in petkih — Letna naročnina 600 dinarjev, mesečna 50 din.

Tovarna čipk in vezenin na Bledu gradi

110 km dolga trasa avtomobilske ceste „Bratstvo-enotnost“ na odsekih „Paračin-Niš“ in „Negotin-Demir Kapija“ dograjena

DO SPOMLADI V NOVIH PROSTORIH

Obračun osemmesečnega dela POMEMBEN USPEH JUGOSLOVANSKE MLADINE

Tovarna čipk in vezenin na Bledu sodi med večje industrijske obrate v občini in je hkrati edino podjetje tekstilne stroke v občini. Delovne obrate ima razmeščene na dveh mestih, v dveh zgradbah, enega v samem turističnem središču Bleda poleg pošte, drugega pa v Bobnu za upravnim poslopjem blejskega Gozdnega gospodarstva. Pred vojno sta bila to dva samostojna obrata, 1946 leta pa sta se združila pod eno upravo. Vendar pa so prostori čipkarskega oddelka še vedno ostali v dveh različnih krajih in zgradbah, kar je seveda oteževalo produktivnejše delo, hkrati je bil te obrate ovirala turizma, pa tudi stanovanjski in neposredni bližini so se pritostevali zaradi hrupa. Zavoljo tega se je podjetje odločilo zgraditi nove prostore poleg obrata v Bobnu in s tem koncentrirati čipkarstvo v enem posloppju.

v novem obratu stekla prihodnja pomlad. Nove obratne prostore v Bobnu v Zagorih gradijo poleg sedanjega čipkarskega obrata. Po načrtih bosta novi in stari del združena v večji delovni obrat, v katerem bo predvidoma delalo 94 strojev: 56 v dosedanjem obratu in 38 v novo zgrajenem. Tod bodo namestili vse čipkarske stroje iz obrata pri pošti. Na ta način bodo postopoma izpraznili prostore v turističnem središču Bleda. Podjetje gradi nove obratne prostore iz lastnih prihranjenih sredstev. Kot so povedali v upravi obrata, bodo za celotna gradbena dela izdali 25 milijonov dinarjev. Ta sredstva je podjetje hranilo za ta namen več let.

Z novogradnjo bo problem obratnih prostorov rešen, vendar pa čaka delovni kolektiv tovarne v prihodnje še težavnejša naloga: to je nabava novih strojev, ker so sedanji stroji večinoma stari 30 do 40 let, nekateri pa še več. Zavoljo tega bo moralo podjetje v drugi etapi modernizacije skrbeti za nabavo novih strojev. Za ta namen bo najelo investicijske kredite iz republiških sredstev. Ker je tovrstne stroje moč kupiti le v inozemstvu, bodo seveda potrebne devize. Po predvidenem občinskem perspektivnem planu naj bi že do 1961. leta dogradilo tovarniški objekt in nabavilo 20 novih čipkarskih strojev v vrednosti 40 milijonov. S predvidenimi investicijami se bo povečal bruto produkt za 51 odstotkov, številno delovne sile pa naj bi se s tem povečala za 38 odstotkov. Z uresničitvijo predvidenega investicijskega programa, z izgradnjo novega tovarniškega objekta in z nabavo novih strojev se bo seveda povečala produktivnost dela, hkrati pa bo moč ustvariti proizvodnje visoko vrednih izdelkov.

Mladina je svojo pripravljivost, da pomaga reševati naši družbi gospodarska in politična vprašanja, ponovno potrdila z uspehi in delom, ki jih je letos dosegla pri gradnji avtomobilske ceste „Bratstvo-enotnost“ od Ljubljane do Djevdjelije, in sicer na odsekih „Paračin-Niš“ v Srbiji in „Negotin-Demir Kapija“ v Makedoniji.

51.000 mladincev in mladink, ki so zapustili svoja stalna delovna mesta, šolske klopi in knjige, se je vključilo v 498 mladinskih delovnih brigad in v skupnem življenju in delu sledilo istemu cilju. Med njimi je bilo 4700 mladincev in mladink iz 46 delovnih brigad iz Slovenije.

PRIZNANJA IN POHVALE

V letošnji delovni akciji pri gradnji avtomobilske ceste, ki jo je mladina končala sedem dni pred rokom, je bilo 434 mladinskih delovnih brigad večkrat proglašeni za udarne. Specialno pohvaljenih je bilo 332 brigad, pohvaljenih pa 182. V času udarnih dekad v počastitvev 40-letnice KPJ od 1. do 20. aprila, v času Dneva mladosti — rojstnega dne maršala Tita od 1. do 25. maja in v čast 40-letnice SKOJ od 10. do 20. oktobra pa so mladinske delovne brigade dobile za svoje izredne uspehe naslednja priznanja: izredno je bilo proglašeni za udarne brigade 61 MDB, izredno pohvaljenih je bilo 106 MDB, izredno specialno pohvalo pa je dobilo 43 MBD. Največje priznanje, ki se podeljuje v tekmovalju „Povelja“ je dobilo 61 MDB.

OBSEŽNO IN NAPORNO DELO

Delo pri gradnji avtomobilske ceste je bilo zelo obsežno in naporno. Mladina je z zavestjo prevzemala naloge in se spustila v boj z naravo. Preoblikovati je hotela pokrajine in izravnati teren ter ponekod ukrotiti naravne sile. Na odsekih Paračin-Niš in Negotin-Demir Kapija, na 110 kilometrov dolgi trasi, so bila opravljena naslednja dela: zemeljska dela (vseki nasip, podlaga) 1.600.000 prostorninskih metrov, gramoz in tamponski sloj 328.000, stabilizacija časa najnižjega vodnega stanja 2463 mladih delavcev, 1749 jih je iz vrst kmečke mladine, ostali pa so srednješolci in študentje.

čas najnižjega vodnega stanja 2463 mladih delavcev, 1749 jih je iz vrst kmečke mladine, ostali pa so srednješolci in študentje.

MDB „Stane Zagar“ na avtomobilski cesti

za asfalt (gramoz, zemlja) 35.000, drobljenec na delu asfaltnega cestišča 48.000 prostorninskih metrov, betonsko cestišče 465.000 in asfaltno cestišče 345.000 površinskih metrov, robniki 216.000 metrov.

Razen tega je bilo zgrajenih 281 manjših mostov in 54 mostov v dolžini od 6 do 96 metrov.

BUJMIRSKI ZID

Na odsekih avtomobilske ceste Paračin-Niš in Negotin-Demir Kapija so bile za brigadirje največje prepreke bujmirski zid, korekcija rečnega toka Morave pri Kotunu, most čez Nišavo in nasip pri Ražnju. Ti objekti so od brigadirjev zahtevali maksimalne napore. Bujmirski zid so zgradili v 1.400.000 delovnih urah. Dolg je 630 metrov, vanj pa je vgrajenih 8300 prostorninskih metrov kamena. Bujmir pomeni mesto največjih naporov, ki jih je premagala mladina. Temelji podpornegega zidu so bili postavljeni v

Kljub temu, da so zaradi spremembe smeri ceste z delom pri gradnji mostu čez Nišavo začeli tri mesece kasneje, kot je bilo predvideno, je mladina most zgradila do določenega roka. — Most je zgrajen iz armiranega betona. Dolg je 96 metrov, širok pa 18 metrov. V njegovo konstrukcijo je vgrajenih 4209 prostorninskih metrov betona in 288 ton armature.

6150 NOVIH ČLANOV ZK

Na letošnji zvezni delovni akciji je bilo predlaganih za sprejem v ZK 6150 brigadirjev in brigadirk. Dve osnovni nalogi brigadirjev-komunistov sta bili dograditev avtomobilske ceste v določenem roku in vzgojno delo med mladino. Na letošnji delovni akciji je bilo v brigadah in gradbenih podjetjih 10.102 člana v ZK ali povprečno 20 na brigado. Od skupnega števila 6150 predlaganih brigadirjev v ZK jih je

STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE

Tehnična vzgoja graditeljev avtomobilske ceste je bila v tem letu usmerjena v dve smeri. — Predvsem je bilo brigadirjem z obiskovanjem traktoristih tečajev omogočeno, da si pridobijo kvalifikacije, po drugi strani pa je bila mnogim dana možnost, da si pridobe na najbolj učinkovit način osnovno znanje s področja tehnike. Petnajst različnih tehničnih tečajev je obiskovalo 45.469 brigadirjev in brigadirk, od katerih je tečaj uspešno zaključilo 42.289 graditeljev.

Od vseh petnajstih tečajev pripada prvo mesto traktoristemu tečaju. — Višje in nižje traktorste tečaje je namreč obiskovalo 7896 brigadirjev, 955 jih je po izpiti, ki so jih delali pred državno komisijo, dobilo diplomu kvalificiranih traktoristov.

LOKALNE DELOVNE AKCIJE

Na lokalnih delovnih akcijah stalnih in občasnih, je letos sodelovalo 9500 mladincev in mladink. V stalne lokalne mladinske delovne akcije je bilo vključenih 1500 fantov in deklet, ki so sestavljali 23 MDB. Te brigade so delali pri razširitvi in modernizaciji avtomobilske ceste Maribor-Ljubljana-Koper — na odseku Prevoje-Trojane, pri gradnji vodovoda Bašelj-Kranj, pri razširitvi ceste Raket-Unc, pri melioracijskih delih na Vrhniki, pri izdelavi opeke za mladinski dom v Šiški, pri ureditvi športnega stadiona v Novem mestu pri gozdni šoli v Bohinju, pri ureditvi doma IKS Litostroj in pri urejanju parka, obrežja Savinje in razširitvi ceste v Celju. Pri tem delu je bilo opravljenih 173.400 učinkovitih delovnih ur.

Na občasnih lokalnih mladinskih delovnih akcijah, ki jih je bilo 240, je mladina zgradila športna in otroška igrišča, urejala parke in nasade ter pomagala pri gradnji drugih objektov. — 8000 mladincev in mladink, ki so pri tem sodelovali, je opravilo čez 150.000 delovnih ur.

Kmetijsko posestvo na Suhl pri Škofji Loki

V letošnjem letu bodo na kmetijskem posestvu na Suhl pri Škofji Loki zgradili hlev za 100 glav goveje živine. Z gradnjo so že začeli in če bo ugodno vreme, bo hlev dograjen že v začetku decembra. Spomladi bodo zgradili še en tak hlev in tako se bo število goveje živine povečalo od sedanjih 136 na 250 glav. Od tega števila bo polovico krav moledila, ostala polovica pa teleta za pitanje.

Uveljavljanje nagrajevanja po učinku

V petek, 29. oktobra je bila v tovarni vijakov „Plamen“ Kropi seja Izvršnega odbora sindikalne podružnice. Govorili so o doseženih uspehih v prvih treh tromesečjih, o nagrajevanju — o gradivu, ki je bil predmet obravnave na seji predsedstva Republiškega odbora sindikatov Slovenije in o raznih domačih aktualnostih.

se je povečala za 18,83 odstotka. Tudi sklade so nasproti 9 mesecem preteklega leta povečali za nad 27 milijonov din. Glede na dosežene uspehe so se povprečno izplačila osebnih dohodkov, vključno z izplačili nagrajevanja po enoti proizvoda, v primerjavi z lanskim letom povečala od 14.560 din na 17.078 din, kar je razumljivo, saj so proizvodno tudi po količini, kljub izdelovanju več lažjih izdelkov, mnogo presegli. Izdelali so 112 tisoč kilogramov več izdelkov, kot v istem času preteklega leta.

Po pregledu gradiva predsedstva sindikatov Slovenije so govorili tudi o nagrajevanju po enoti proizvoda. Glede na to, ker so se v treh tromesečjih nagrajevanja po enoti proizvoda pokazale tudi nekatere pomanjkljivosti, je IO sindikalne podružnice sklenil predlagati upravi podjetja oziroma UO in DS,

naj bi posebna komisija do novega leta proučila pravilnik o nagrajevanju po enoti proizvoda in po podrobni analizi poleg ostalega pripravila osnutek pravilnika, kjer bi dosedanja enota kilogram zamenjala enota kos. To bo glede na spreminjanje asortimana izdelkov pravičnejše za posameznika in za celotni kolektiv, še posebno, če bodo vsi izdelki razdeljeni na ustrezno število grup. Kljub nekaterim pomanjkljivostim, ki so se pokazale med letom pri nagrajevanju po enoti proizvoda, pa so ugotovili, da je nagrajevanje zelo pozitivno vplivalo na proizvodnjo, kar potrjujejo doseženi proizvodni uspehi v prvih treh tromesečjih. Nato so govorili tudi o počitniškem domu, delovni disciplini, HTZ službi, ozimnicah itd. in sklenili, da bodo dali upravi podjetja nekaj priporočil. C. R.

Jeseniški „Avtoservis“ pred novimi nalogami

Minulo soboto je obrtno podjetje „Avtoservis“ na Jesenicah prevzelo Od Železarne še pet avtobusov, ki jih je delavski svet prenesel na omenjeno podjetje. Skupno je delavski svet Železarne prenesel na „Avtoservis“ 6 avtobusov, tri tovornjake in manjši osebni voz. — Železarna pa je obdržala le še osebni promet in nekaj tovornjakov. Tako je „Avtoservis“, ki je sicer nekaj mesecev že opravljal osebni promet z enim avtobusom, prevzel celotni mestni avtobusni

promet. Pripravili so tudi nov vozni red, ki pa še ni popoln, ker še niso znane potrebe. Kaže pa, da bodo v prihodnje Jesenice v notranjem prometu dobro oskrbovane. Trenutno so vsake pol ure zveze Koroška Bela s Plavčevim in bolnišnico in obratno ter več zvez na dan s Potoki in Hrušico. Ob nedeljah je zveza Koroška Bela — Plavč — bolnišnica vsako uro v obe smeri.

Če že govorimo o „Avtoservisu“ je prav, da o tem podrobneje spregovorimo. Odevec bi bilo sicer navedeti potrebe in prednosti domačega avtoprevoznega podjetja. Ne le, da ostanje muogo sredstva v občini, tudi usluge so lahko hitreje, kot če bi to delala tuja podjetja. „Avtoservis“ zaposluje sedaj 43 ljudi, toliko jih predvidevajo tudi po planu za prihodnje leto, pa čeprav se je vozni park precej razširil. V devetih mesecih letos je imelo podjetje skoraj 24,5 milijona dinarjev prometa, največ, 16.442.000 seveda od tovornih prevozov, nekaj od mehaničnih uslug in podobno. Do konca leta pa bodo

napravili še za okoli 12 milijonov dinarjev prometa. Po planu za prihodnje leto bodo imeli 53 milijonov prometa. Podjetje ne bo le opravljalo tovarne in avtobusne prevoze, mehanične usluge in podobno, ampak tudi razne prevoze na ekskurzije, izlete itd.

Ker pa sedanji prostori ne ustrezajo tako obsežnemu prometu, je vodstvo podjetja že pripravilo program za izgradnjo novih obratov. Projekt bo v kratkem pripravljen in, če bodo vremenske razmere ugodne, bodo začeli z deli takoj. Izgradnja novih delavnic, garaž, upravnih prostorov bo potekala etapno. Gradnja bo veljala nekaj nad 208 milijonov dinarjev. Predvidene so tudi garaže za zasebna vozila. Lokacija je določena, in sicer na vrhu za sedanjo različno postajo. Spričo tega kolektiv prevzema odgovorno dolžnost in bo moral zaupanje občanov utrditi ter vskladiti potrebe mesta in okolice ter zaposlenih v železarni, za katere je prevzel posebno odgovornost, ko mu je kolektiv odstopil prevozna sredstva. —k

Ali bo prišlo do sprostitve pri potrošniških posojilih?

Povečanje proizvodnje vseh vrst blaga za široko potrošnjo, boljše založenost trgovin in splošni gospodarski napredek v zadnjih letih bi po mnenju nekaterih gospodarstvenikov že v sedanjih pogojih dopuščali določene sprostitev v režimu odobravanja potrošniških posojil. Za sedaj sicer res še niso predvidene nobene spremembe v javnih predpisih na tem področju, ker ustreznih zveznih gospodarskih organov še niso zavzeli glede tega vprašanja dokončnega stališča, vendar pa že sedanje razprave in predlogi glede sprostitve odobravanja potrošniških posojil opravljajo mnenje, da bo morda že v prvih mesecih prihodnjega leta le prišlo do nekaterih sprememb.

Vendar pa je prav ta težnja usmerjanja potrošnje povzročila vrsto težav v poslovanju s potrošniškimi posojili. Težave imajo predvsem bančne organizacije in trgovska podjetja, ki odobravanje posojila, saj terja zapleteni postopek pri odobravanju posojil zelo velik administrativni aparat, ki bi ga bilo možno na drugih delovnih mestih ustrezno zaposliti. Težave pa imajo končno tudi sami potrošniki, saj n. pr. na ček, odobren za nakup električnega grelnika, ne morejo kupiti hladilnika itd. Vse to seveda povzroča vrsto zlorab v poslovanju s potrošniškimi posojili, saj je znano, da nekatera trgovska podjetja, ne glede na strogo določeni namen izrabe posojila, prodajajo za čke tudi blago, za

kateraga se sicer ne more dobiti posojila, ali pa grede celo dalje, in v nekaterih primerih — proti primerni proviziji uslužbenec, ki lak postopek „tvega“ — tudi zamenjujejo potrošniške čke za gotovino. Podrobnejša kontrola je nemogoča, saj bi to terjalo ogromno povečanje kontrolnega aparata, v praksi pa bi se najbrž tako poslovanje vseeno nadaljevalo.

Z druge strani pa sedanje stanje v proizvodnji in založenosti našega trgovskega omrežja in končno tudi ravnovesje blagovnodenarnih razmerij ne terja več take stroge usmerjenosti potrošniških posojil samo na določene vrste blaga. Zato je vsekakor vreden premisleka predlog, ki ga zastopajo nekateri v sedanjih razpravah, naj bi uvedli določene sprostitev pri odobravanju potrošniških posojil. Te sprostitev naj bi imele namen odpraviti sedanjo zapletenost — vsaj v določeni meri — in preprečiti zlorabe. Če bi namreč odpravili strogo namensko določenost potrošniškega

posojila, namreč ne bi bilo potrebe kršiti predpisov in prodajati oziroma kupovati blago, za katero potrošniško posojilo ni bilo odobreno. Če pa bi šli še dlje in izplačevali potrošniška posojila delno eli v celoti v gotovini, bi sploh odpadla vse zlorabe, razen tega pa bi se tako postopek pri odobravanju, kot tudi sama uporaba potrošniških posojil precej poenostavila, kar bi bilo v korist tako potrošnikov kot tudi bančnega aparata in trgovskih podjetij, ki posojilo odobravajo.

Velja še poudariti, da so potrošniška posojila komaj slaba desetina vse kupne moči, ki jo ima naše prebivalstvo. In — če ne usmerjamo, kako naj porabi delavec svoj zaslužek, kmet svoje dohodke ter vsi prejemniki socialnih davjate svoje prejemke — ali ni morda odevec to usmerjanje samo pri potrošniških posojilih, pa čeprav se posojila uporabljajo in namenjajo predvsem za nakup industrijskega blaga, medtem ko se drugi dohodki prebivalstva uporabljajo tudi za kršitve drugih — bolj vsakdanjih — potreb prebivalstva. Vsekakor pa bi kazalo tudi pri izdelavi dokončnih stališč o tem vprašanju upoštevati konkretne gospodarske možnosti in ne nazadnje tudi težnje potrošnikov, ki si žele poenostavitev in sprostitev pri odobravanju potrošniških posojil. —do

Občni zbori sindikalnih organizacij v Železarni Jesenice

Največ govora o nagrajevanju

V jeseniški Železarni, kjer je 24 sindikalnih pododborov, se nadaljuje občni zbori že od 24. oktobra dalje. Po vnaprej izdelanem načrtu, ki ga vedno izpolnjujejo, bodo občni zbori končani do 5. decembra.

Na dosedanjih občnih zborskih so delavci največ govorili o nagrajevanju po učinku oziroma o tem, kako bi vskladili merila, da bi bili delavci čimbolj pravično plačani po svojem opravljenem delu. Mnogo govorijo na teh zborskih tudi o reorganizaciji podjetja. Na sedanjih

občnih zborskih delavci tudi precej kritično ocenjujejo službo higiensko-tehnične zaščite v podjetju in druge probleme. V mehanični delavnici, kjer je bil občni zbor pred dnevi, so govorili tudi o letnih počitnicah oziroma dopustih delavcev ter o higienski ureditvi v tem oddelku. Menili so, da bi v nekaterih primerih kljub vsemu lahko za izboljšanje življenjskih pogojev delavcev več storili. V električni delavnici pa so govorili predvsem o izboljšanju kvalitete izdelkov. —l. c.

O B V E Š Č E V A L E C

MALI OGLASI

Očividce karambola pred tiskar-
no ozlroma pred godiščem v Kra-
nju, 3. novembra ob 12. uri napro-
šam, da pošljejo svoj naslov —
Dr. Valterju Kruščiču, Levstikova
22, Ljubljana. Posebno pa napro-
šam tovariša, ki se je sam ponudil
za pričo, pa ga nisem vprašal za
naslov, da se mi javi. 5033

Kupim rabljen mizarski skobel-
nik (ponk) ali dam v zameno bu-
kove deske 7 do 9 centimetrov
debele. Naslov v ogl. odd. 5050

Pes, črn, nemški volčjak, star
6 mesecev, izgubljen 19. novembra
1959. Javite proti nagradi na na-
slov v oglasnem oddelku 5077

Preključem št. bl. 42075 izdanega
v Komisijijski trgovini Kraja, 16.
septembra 1959.

Sestilo, najdeno na avtobusu
Ljubljana—Tržič dobi lastnik v
oglasnem oddelku 5078

Prodajam dobro ohranjen voz za
praviljivček za 15.000 dia. Eržen,
Zabukovje 2, Bessica 5097

Prodajam mlade lovske pse teri-
erje. Naslov v oglasnem oddelku
5080

Tovarna »Oven« Kranj, Tavčar-
jeva 31 prodaja večje število 200-
litrskih pločevinastih sodov po
1000 din za kos 5081

Po ugodni ceni prodajam komplet-
no kuhinjsko opremo ali pa samo
kredenco. Ogled pri Jožetu Mihe-
liču, Kidričeva 24, Kranj, dnevno
od 15. ure dalje 5082

Trgovsko podjetje »Kurivo« —
Kranj prodaja 6-tonsko motorno teht-
nico potrebno večjega popravila
5083

Na dom sprejemem vsa stroje-
pilsna dela. Naslov v oglasnem od-
delku 5084

Iščem družinsko stanovanje v
Kranju ali okolici. Za nagrado dam
moped. Naslov v ogl. odd. 5085

Kupim hišico v okolici Kranja,
lahko tudi v slabšem stanju, do
850.000 din. Takoj plačam 500.000
din. Ponudbe oddati v oglasni od-
delek 5086

Kmečko dekle dobi stanovanje.
Ostalo po dogovoru. — Naslov v
oglasnem oddelku 5087

Sobo in hrano nudim za stalno
ženski — najraje upokojenki, ki
bi pazila na štiriletno punčko. Vili
Znidaršič — Nova hiša na Bakov-
niku, Kamnik 5088

Želim spremeniti službo za si-
nančno ali obratno knjigovodstvo.
Ponudbe oddati v oglasni oddelk
5089

Siviljo srednjih let z obrtjo
iščem. Ponudbe pod krojač oddati
v oglasni oddelk 5090

Kdor bi hotel preživeti nekaj ve-
selih ur v družbi dveh mladih,
ljubkih deklet, naj odda ponudbo
v oglasni oddelk pod šifro »Ve-
selo silvestrovanje«. — Šlika za-
želena 5091

Eleni Vodopivec in Slavku Dim-
niku iz Kranja želi na novi živi-
ljenjski poti veliko sreče — Milan
5092

Enosobno stanovanje v Kranju
kupim. Ponudbe z navedbo cene
pošijite v oglasni oddelk pod
»Vseljivo« 4856

Za stanovanje ali večjo sobo v
Kranju ali okolici nudim 20.000
din nagrade. Ponudbe pošijite v
oglasni oddelk pod »Oktober«
4866

Osebnih 4-sedežnih avto z novimi
zračniki in gumami, v odličnem
stanju, zaradi boleznih ugodno pro-
dam. Naslov v ogl. odd. 5035

V drugo — višjo stopnjo (snov
sedmega in osmega razreda osem-
letke) se lahko vpiše, kdor je kon-
čal šest razredov osemletke ali
tež ustrezne šole.

Vpis traja do 31. decembra 1959.
Pričetek šole bo v mesecu janua-
ru 1960.

Prijava in podrobna navodila za
vpis dobite na okrajnih, občinskih,
krajevnih in terenskih odborih
ZB ali na DOPISNI SOLI, Ljub-
ljana, Likovarjeva 3, telefon 30-043.

RAZPIS

Razpisna komisija sveta za
zdravstvo Občinskega ljudskega
odбора Jesenice ponovno razpisuje
na podlagi 309. člena Zakona o
javnih uslužbencih (Uradni list
FLRJ, št. 52/57) delovno mesto

UPRAVNIKA ZDRAVSTVENEGA DOMA JESENICE

Pogoji: zdravnik splošne prakse
z opravljenim strokovnim izpitom.
Nastop službe po dogovoru.
Plača po Zakonu o javnih usluž-
bencih, položajna plača po pravil-
niku o plačah.

Kandidati naj v pravilno kolko-
vani prošnji navedejo kratek opis
dosedanjega službovanja. Prošnja
je treba poslati Občinskemu ljud-
skemu odboru Jesenice do 10. de-
cembra 1959.

Razpisna komisija

Poslovni čas trgovin od 27. no-
vembra do 1. decembra 1959 na
območju okraja Kranj.

V petek, dne 27. in v soboto,
dne 28. novembra bodo vse pro-
dajalne poslovale zvečer do 19. ure
z običajnim opoldanskim odmoro-
m.

V nedeljo, dne 29. novembra bo
poslovala »Delikatesa« v Kranju
od 6 do 21. ure, vse ostale trgovine
bodo zaprte.

V ponedeljek, dne 30. novembra
bodo poslovali: »Delikatesa« v
Kranju od 6 do 21. ure, vse pro-
dajalne s sadjem in zelenjavo od
8. do 11. ure, vse mlekarne od 6
do 9. ure, dežurne prodajalne kru-
ha v Kranju od 7. do 12. ure,
mesnice od 6. do 12. ure, dežurne
trifikije od 7.30 do 11. ure.

V torek, dne 1. decembra: »De-
likatesa« v Kranju od 6. do 21. ure,
vse prodajalne s sadjem in zele-
njavo od 8. do 11. ure, vse pro-
dajalne kruha od 7. do 12. ure,
vse mlekarne od 6. do 9. ure in vse
dežurne trafikije od 7.30 do 11. ure.
Kjer se bo pokazala potreba, bo
lahko poslovanje čas podaljšati tudi
še preko navadnega minimalnega
poslovnega časa.

Trgovinska zbornica za okraj Kranj — Kranj

KINO

»Storžič«, Kranj: 23. in 24. no-
vembra ob 15., 17. in 19. uri ita-
lijanski film »SIROMASNI, TODA
LEPI« II. del, ob 21. uri pa pre-
miera ameriškega barvnega cine-
mascope filma s stereofonskim
zvokom »SREČALI SE BOMO V
LAS VEGASU«; 25. in 26. novem-
bra ameriški barvni cinemascope
film »TROJANSKA HELENA« —
predstave v sredo ob 15.20, 17.40
in 20. uri, v četrtek pa ob 15.10 in
17.30 uri — zaradi izredne dolžine
filma cena vstopnic zvišana za 10
din. 26. novembra ob 20. uri sve-
čena premiera slovenskega filma
»TRI ČETRTINE SONCA«. Po kon-
čani predstavi se bodo predstavili
filmski igralci. Film je dobil prvo
nagrado za režijo in druga na-
gredo za film na festivalu v Pull
1959.

»TRIGLAV«, Priskovo: 24. no-
vembra ob 17.30 in 19.30 ameriški
film »VSI MOJI SINOVCI«; 26. no-
vembra ob 17.30 in 19.30 ameriški
barvni film »DZUBILI«.

»SVOBODA«, Stražišče: 24. no-
vembra ob 19. uri ameriški barvni
film »DZUBILI«, 26. novembra ob
19. uri pa amer. film »VSI MOJI
SINOVCI«.

Naklo: 25. novembra ob 19. uri
ameriški barvni film »DZUBILI«.

»RADIO«, Jesenice: 24. novem-
bra angleški film »USODNA NE-
ZNANKA«; 25. do 27. novembra
francoski film »ZAKON JE ZA-
KON«.

»PLAVŽ«, Jesenice: 24. novembra
ameriški barvni film »VELIKAN«
II. del; 25. in 27. novembra angle-
ški film »USODNA NEZNANKA«.

Zirovnica: 25. novembra ameriški
barvni film »VELIKAN« II. del.
Koroška Bela: 24. novembra ita-
lijanski film »STREHA«.

Bled: 24. do 26. novembra jugo-
slovenski film »RAFAL V NEBO«
— predstava vsak dan ob 17. in
20. uri.

Radovljica: 24. do 26. novembra
italijansko-japonski barvni film
»BUTTERFLY« — predstava v torek

in četrtek ob 20. uri, v sredo pa
ob 17.30 in 20. uri.
Duplica pri Kamniku: 25. in 26.
novembra ob 19. uri ameriški barv-
ni cinemascope film »PRINC
IGRALCEV«.

TRI ČETRTINE SONCA V KRANJU

V četrtek, 26. novembra ob 20.
uri bo v kinu Storžič v Kranju
slavna premiera slovenskega
celovečnega filma Tri četrtine
sonca. Uprava kinematografskega
podjetja pa je za to priložnost pri-
pravila ljubiteljem filmske umet-
nosti še eno presenečenje. Pre-
miere se bodo udeležili tudi ne-
kateri filmski delavci, ki so sode-
lovali ob rojstvu tega filma. Ka-
teri filmski delavci se bodo udele-
žili premiere, trenutno še ni zna-
no, vsekakor pa se lahko nade-
jamo režiserja Jožeta Babiča in
igralce Berta Sotlarja, Metko
Ocvirkovo, Pera Kvirgiča in neka-
tere druge.

Gledališče

Prešernovo gledališče Kranj
Torek, 24. novembra ob 20. uri
Lutowski: »DEZURNA SLUŽBA« —
red premierski.

Četrtek, 27. novembra ob 16. uri
B. Nušič: »ZALUJOCI OSTALI« —
zaključena predstava za JLA.

KRANJSKI GLEDALIŠČNIKI PRED DRUGO PREMIERO

Prešernovo gledališče se bo v
torek, 24. novembra ob 20. uri pre-
stavilo z drugo premiero v letoš-
nji gledališki sezoni — z dramo
Jerzyja Lutowskega Dežurna služ-
ba. Delo je zrealiziral Jože Kovačič,
sceno pa je zamislil in scenarist
Saša Kump.

Delo je nastalo kot produkt polem-
ik proti ždanovskemu pojmo-
vanju umetnika in njegove vloge
v družbi, družbenem poslanstvu,
umetnosti in kulturi sploh. Lutow-
ski postavlja nasproti »sistemom«
in »kriterijem« človeka, kot edini
in večno veljavni kriterij za umet-
nost. S tem pa še ni rečeno, da
je Dežurna služba umetna visoki-
krat vrednot. Ne, je pa zato tem
bolj aktualna in prav sprito svoje
sodobne aktualnosti pomembna.
Dejali bi: to je igra o boju za za-
upanje človeka; človeški problem
je evidenten, drugo ni važno.

RADIO LJUBLJANA

TOREK, 24. NOVEMBRA

8.05 Iz albuma popularnih orke-
stralnih melodij; 9.00 Panorama za-
bavnih zvokov; 10.10 Zbor poljske
folklorne skupine »Masovszce«;
11.00 Hrvatska in slovenska soli-
stična glasba; 11.30 Oddaja za
otroke; 12.15 Kmetijski nasveti
Ing. Anton Zorc; Proizvodnja pita-
nih telet na kmetijsko-gozdnom
gospodarstvu Kočevje; 12.25 Od tu in
tam; 13.30 Pisana vrsta opernih
melodij; 14.25 Zanimivosti iz zna-
nosti in tehnike; 16.00 Izbrali smo
za vas; 17.10 Razgovori o volivci;
17.20 Pisane glasbene spored; 18.00
Iz zbornika spominov; 18.20 Koli-
ček za mlade ljubitelje glasbe;
18.45 Razgovori o mednarodnih
vprašanjih; 20.30 Radijska igra
— Herbert Eiseoreich: Tako živi-
mo in tako umiramo.

SREDA, 25. NOVEMBRA

8.30 Z evropskimi peselnimi orke-
stri; 9.15 Drobne skladbe Gabriela
Faurēja in Cl. Debussyja; 10.10
Hector Berlioz: Fantastična simfo-
nija; 11.00 Z jugoslovanskimi vo-
kalnimi solisti; 12.15 Radijska
kmečka univerza — Ing. Ivo Ku-
kovec: Ekonomika proizvodnega so-
delovanja v vinogradništvu; 12.25
Venček partizanskih; 13.45 Igra
ansambel Mojmirja Sepeta; 14.10
Iz španske solistične glasbe; 15.40
Novost na knjižni polici: Pohod
II. grupe odredov na Stajersko;
16.00 Koncert po željah; 17.10 Se-
staneček ob petih; 17.30 Pol ure na-
rodnih; 18.00 Kulturna kronika;
18.20 Slavnostni pianisti preteklosti
vam igrajo — II.; 18.45 Domače
aktualnosti; 20.10 Nikolaj Andreje-
vič Rimski-Korsakov: Sneguročka,
radijska priredba opere.

ČETRTEK, 26. NOVEMBRA

8.40 Poje zbor Branko Kršmanov-
vič p. v. Bogdane Babiča; 9.00 Do-
poldanski koncert romantične glas-
be; 10.10 Dve prireditvi melodij Jo-
hanna Straussa; 11.00 Pol ure ob
opernih melodijah; 11.30 Oddaja
za cicibane; 12.00 Makedonske na-
rodne; 12.15 Kmetijski nasveti —
Ing. Janez Verbič: Kako silišamo
letos; 13.30 Iz slovenske solistične
glasbe; 14.25 Sport in športniki;
15.40 S knjižnega trga; 16.00 Za
prijaznik 29. novembra; 16.30 Vrti-
ljak zabavnih melodij; 17.30 Majh-
ni zabavni ansambli; 18.00 Turis-
tična oddaja; 18.15 Spoznavajmo
naše umetnike — VII.; 18.45 Ra-
dijska univerza — prof. Karel De-
bovišek: Mlada znanost — žival-
ska psihologija; 20.00 Četrtek ve-

Z novim letom trikrat tedensko! Doselej največje nagradno žrebanje! Pohitite z naročili! Naročnina samo 900 din!

»Glas Gorenjske«, najbolj bran časopis Gorenjske, bo
1. JANUARJEM 1960 ZAČEL IZHAJATI TRIKRAT TEDENSKO
— v ponedeljek, sredo in soboto! Naročnina se bo povišala
samo za 300 dinarjev — od sedanjih 600 na 900 din.

Za vse naročnike pripravljata uredništvo in uprava »Glasu
Gorenjske« tradicionalno vsakoletno nagradno žrebanje, ki bo
v začetku prihodnjega leta. LETOŠNJE ŽREBANJE BO DO-
SLEJ NAJVEČJEI PRIPRAVLJAMO NAGRADE V VREDNOSTI
PREKO POL MILLJONA DINARJEV.

Prva nagrada: MOPED — Colibri
Druga nagrada: KOLO

Tretja do peta nagrada: RADIJSKI SPREJEMNIKI itd.

Razen tega bo še večje število lepih in praktičnih nagrad
in 20 brezplačnih naročnin za leto 1960 za »Glas Gorenjske«.

NAROČAJTE »GLAS GORENJSKE«!
SKUPNA VREDNOST NAGRAD DOSLEJ NAJVEČJEGA
ŽREBANJA BO PREKO POL MILLJONA DINARJEV!

Pri žrebanju bodo upoštevani vsi, ki imajo plačano naroč-
nino za leto 1959 in za prve štiri mesece leta 1960 v višini
300 dinarjev.

Tisti, ki bodo plačali 300 dinarjev naročnine za leto 1960,
bodo pri žrebanju sodelovali z enim lističem! Kdor bo plačal
600 dinarjev naročnine, bo pri žrebanju sodeloval z dvema
lističema in kdor celoletno — s tremi lističi!

POHITITE Z NAROČILII
Če plačate naročnino za štiri mesece (300 dinarjev) boste
— prejeli »GLAS GORENJSKE« vsak drugi dan;
— sodelovali pri velikem NAGRADNEM ŽREBANJU,
— razen tega pa ste nezgodno zavarovani.

Razširjajte in berite »GLAS GORENJSKE«, KI GA BOSTE
OD 1. januarja 1960 DALJE DOBIVALI VSAK DRUGI DAN!

Uredništvo in uprava

Ilirija : Triglav 2 : 0 (1 : 0)

Ljubljana, 22. novembra — Tu
je bila danes popoldne na igrišču
Ilirije odigrana prvenstvena nogo-
metna tekma slovenske conske
lige med kranjskim Triglavom in
domačo Ilirijo. V prvih minutah
je kazalo, da bo Triglav v današ-
njem srečanju pospravil obe točki,
toda slika na igrišču se je že v
drugi polovici prvega polčasa po-
vsem spremenila; nekaj pred od-
morom pa so domačini svojo pre-

SEDEM ZAPOREDNIH ZMAG

Swoboda : Mladost 10 : 25 (4 : 9)
Ljubljana, 22. novembra — V
zadnjem kolu slovenske moške
rokometne lige je kranjska Mla-
dost dosegla sedmo zaporedno
zmago, in sicer proti Svobodi iz
Ljubljane. — Gostje so z odlično
igro nadkrilili domačine in se z vi-
sokim zmago 25 : 10 uvrstili tre-
tuno na prvo mesto lestvice.

JESENICE : UNION 8 : 1

(1 : 0, 4 : 1, 3 : 0)
Jesenice, 22. novembra — Sinoči
je bila tu pred 3500 gledalci od-
igrana tretja mednarodna hokej
tekma v letošnji sezoni, in sicer
med Unionom z Dunaja in doma-
čimi hokejisti. — Jeseničani so
tokrat spet dosegli prepričeval-
no zmago. — Vrsta gostov je
načel že v 2. minuti Klinar, vendar
pa je bil to edini zadetek, kljub
premoči, v prvi tretjini. V nade-
ljevanju so Jeseničani povsem
prevladovali na drsališču in gos-
tom je uspelo doseči častni gol
le s kazenskim strelom. Srečanje
sta dobro vodila Kerkoš iz Celja
in Jeseničan Kaitenekar.

Prav tako so bili domačini uspeš-
ni tudi danes popoldne v povrat-
nem srečanju. Goste z Dunaja so
premagali z rezultatom 16 : 5 (5 : 2,
4 : 0, 7 : 3).

Patrolni orientacijski tek obveznikov predvojaške vzgoje kranjskega okraja

Kranj, 22. novembra
V ulici pred Prešernovim gle-
dališčem in pred Dijaškim domom
v Kranju so bili danes zbrani šte-
vilni gledalci, ki so z zanimanjem
spremljali potek tekmovanja mladi-
ncev, obveznikov predvojaške
vzgoje, v patrolnem teku. Tričlan-
ske ekipe so tekmovali na 6 kilo-
metrov dolgi progi, ki je potekala
iz mesta proti Naklem do Police,
nato na Okroglo, Struževo s ci-
ljem pred Dijaškim domom. Ob-
vezniki predvojaške vzgoje so bili
ocenjevani za reševanje posamez-
nih nalog, streljanje in za porabi-
ljani čas. Borba za čimvečji uspeh
ska psihologija.

Je bila zaprta. Na obrazih mladi-
ncev je bilo kaj težko opaziti
koncentracijo, s katero rešujeje
naloge, vendar pa s posebno mir-
nostjo, ki lahko zagotovi uspešno
reševanje. Seveda so se nekateri tudi
smotili, izgubili dragocen čas, ki ga
marsikateri ekipi ni uspelo na-
doznačiti tudi z največjim prizna-

moč realizirati z golom, ki ga je
dosegel Pirč.

Domačini so bili pretežno v pro-
moči tudi v drugem delu igre in
obramba gostov je imela z razigra-
nim napadom Ilirije precej opraviti.
V 70. minuti je morala že
enkrat kloniti, in sicer je Rojina
dosegel drugi gol za domačine in
s tem postavil končni rezultat sre-
čanja.

Sodnik Radonjič iz Ljubljane je
vodil srečanje dokaj slabo, zlasti
v drugem polčasu, ko je večkrat
oškoval goste.

Omenimo naj, da so Kranjčani
v 75. minuti po Miheliču zastrel-
jali enajstmetrovko, medtem ko
tik pred tem sodnik ni priznal iz-
gre doseženega gola, čeprav je
žoga že prešla golovo črto.

Zadnji športni rezultati

I. zvezna nogometna liga	
Črna zvezda : Sarajevo	2 : 1
Vojvodina : Sarajevo	4 : 1
Partizan : Dinamo	2 : 1
Velež : Sloboda	2 : 2
Rijeka : Radnički	0 : 1
Hajduk : Beograd	1 : 0

II. zvezna nogometna liga (zahodna skupina)	
Željeznik : Split	2 : 1
Proleter : Zagreb	1 : 1
Varteks : Elektrostroj	1 : 1
Igman : Sibenik	1 : 0
Lokomotiva : Borac	1 : 1
Trešnjevka : Odred	2 : 0

Slovenska conska nogometna liga	
Branik : Krim	6 : 0
Izola : Nova gorica	2 : 2
Sobota : Rudar	3 : 2
Maribor : Grafičar	0 : 0
Kladivar : Ljubljana	4 : 1

Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Kranju se je 23. t. m. preselil v lastne prostore v Kranju, Stara cesta 11

Telefonske številke v novih prostori- h so 488, 489 in 350

V dosedanjih prostorih zavoda v Kranju, Cesta JLA
št. 9, pa bo tudi v prihodnje poslovala celotna pokoj-
ninsko-invalidska služba, ker se le-ta ni preselila v
nove prostore. Nove telefonske številke te službe so
185 in 186.

Okrajni zavod za socialno zavarovanje, Kranj

Upravni odbor Elektrotehničnega podjetja v Kranju razpisuje mesto vodje komercialnega oddelka z vsaj 5 letno prakso

Plača po tarifnem pravilniku

Televizija v kirurški sobi

Prikazovanje resnih kirurških posegov pri urah iz kirurgije na univerzitetnih klinikah je vse doslej predstavljalo nerešljiv problem, študentje medicine pa morajo videti in spremljati potek raznih operacij, ker le na ta način lahko dobe jasno predstavlo o kirurških posegih. Zato so na mnogih klinikah skušali rešiti ta problem na ta način, da so v operacijske sobe ali nad nje namestili galerije za gledanje, ki so bile od teh sob oddeljene s stekleno pregrado. Manjše operacije so opravljali v predavalnicah. Ker vemo, da se te predavalnice ne morejo nikdar osvooboditi vseh bacilov, so neprimerne, da bi se v njih lahko študentje spoznali z večjimi operacijami. Zaradi tega so v posameznih državah uvedli televizijo. Za sprejemnike so vzeli televizorje z običajnim ekranom, ki je premajhen za masovno predavanje.

V Vzhodnem Berlinu imajo na kirurški kliniki Humboldtove univerze napravo za televizijske prenose, ki omogoča, da študentje v času predavanja v predavalnicah spremljajo potek operacij na velikih zidnih ekranih. Predavatelj pa jim v tem času pojasnjuje operacije. Ta naprava sestoji iz kamere, kontrole mize in projektorja. Kamera je vgrajena v senčnici za operacije in ima objektiv Pentovar. Na zidnem ekranu predavalnice vidijo slušatelji tridesetkratno povečanje slike, in sicer v velikosti 2,1 x 2,8 metrov. Med napravo za snemanje v operacijski sobi in projektorjem

v predavalnici je vključena kontrolna miza. Slike na zidu so zelo ostre. Za dograditev tega aparata in njegovo izpopolnitev je bilo potrebno dve in pol leta dela.

Največji insekt, ki so ga našli v naši državi

V živalskem svetu Jugoslavije obstajajo nekateri predstavniki raznih živalskih vrst, ki jih v drugih evropskih deželah ni dobili. Mednje sodi tudi naša največja žuželka — velikanski hrošč. Ta insekt je samo manjši oslanek nekdanjih še večjih insektov, ki so v davni živeli v mnogo toplejši klimi Evrope, kot je današnja. Ta hrošč je brez rilčka in priveska na zadku dolg 10 cm. Razpon kril znaša 19 cm. Primerke teh žuželk lahko najdemo v sladkih vodah v Primorju, pri Skadarskem jezeru, najpogosteje pri Sušaku, Senju, Splitu, Hvaru, Dubrovniku in v Ribnici pri Titogradu. Te žuželke zelo redko ulove, zato predstavljajo za prirodoslovce pravo senzacijo. Nekateri znanstveniki menijo, da pridejo ti hrošči na naša tla z ladjami ali pa jih močni vetrovi prinesejo v naše kraje. To vprašanje pa je seveda še sporno. Nekatere vrste teh žuželk žive v Indiji. Hrošč je temno sive barve. Zgornja kriha ima zelo trda, spodnja pa so kožnata. Ima velike oči. Prednje noge mu dobro služijo pri plavanju. Z njihovo pomočjo napada žabe in ribe, večje od sebe. Entomologi menijo, da bodo nekega dne te žuželke izginile iz naših krajev in se preselile v južnejše dele Evrope.

Filmski zvezdnik Orson Welles nastopa v svojem najnovjšem filmu kot rudniški delavec, ki pade na gradbišču v 6 metrov globoko jama. To nevarno sceno bi lahko prepustil — kot je pri snemanju to običaj — svojemu »dvojniku«, a je ves prizor raje sam zaigral. Igral pa je — točno povedano — samo do trenutka, ko je pod njegovo težo popustil rob jame. Tedaj je režijo prevzelo njegovih 100 kilogramov in zakon naključja, kajti palec je bil res pristen.

NOVA LADJA ZA TUJINO

V ladjedelnici »3. maj« na Reki bodo kmalu dogradili 12.700-tonski tramper »Kapetan Nikola«, ki ga bodo do konca leta izročili grškemu ladijskemu podjetju »Liras brothers«, ki ima sedež v Londonu.

Za kratek čas

Sodnik vpraša obtoženca: »Zakaj niste najdene denarčice z vsebine vred odnesli na sred za najdene predmete?«

Obtoženec: »Zato, ker sam je našel pozno zvečer in je bilo tam že zaprto.«

Sodnik: »Ne, in naslednji dan?«

Obtoženec: »Naslednji dan je bila že prazna.«

Zdravnik sreča krojača in mu poda roko: »Je vse zdravo pri vas doma?«

Krojač mu odzdravi: »Hvala, da. Pa pri vas, je vsa obleka zlikana?«

Voditelj razlega v muzeju: »In tukaj, vidite pepel kraljice Nefretete.«

Neki turist zmedeno pogleda v veliko žaro in vzklika: »Kaj, toliko je kadila?«

Nameščenec pride k šefu in ga poprosi za dopust, češ da mu je umrla stara mati. »Poslušajte! To je že tretja stara mati, ki vam je v zadnjih osmih mesecih umrla!« ga zavrne direktor.

Nameščenec se mu prijazno nasmešne in odgovori: »Za res, toda kaj morem jaz zato, če se stari oče vedno znova poroči!«

KRIZANKA št. 37

1	2	3	4	5
6				
7			8	
9			10	
11		12		
13				

Mehiška prometna policija se lahko ponaša z najspretnjšimi in najdržnejšimi motoristi na svetu. Ob posebnih priložnostih oziroma slavnostih se tamkajšnje občinstvo vedno ponovno navdušuje nad vratolomnimi izvajanjem teh aristov. Presenetljivo spretnost prikazuje vodja moštva, poročnik Rodriguez (na sliki), ki vozi z znatno hitrostjo z dvema motorjema hkrati preko težečega policista

O življenju na drugih planetih

Življenje ne obstaja samo na Zemlji, ampak tudi na drugih nebesnih telesih, ki se po fizikalni sestavi razlikujejo od Zemlje in ki so primerna za razvoj živih organizmov, je izjavil Gavril Tihov, 84-letni sovjetski znanstvenik, ustanovitelj nove veje znanosti — astrobotanike. Tihov, ki vodi Astrobotanični oddelek kazahstanske Akademije znanosti, je rekel, da je dokazna podobnost med optičnimi svojstvi rastlin na Zemlji, ki rastejo v predelih z ostro klimo, in rastlin na Marsu. Ostri klimatski pogoji Marsa, trdi Tihov, ne morejo biti prepreka za življenje in razvoj rastlin, ker se rastline na Zemlji lahko prilagodijo tudi najnižjim temperaturam, celo pomanjkanju vode.

Pomanjkanje kisika in odsotnost ozona v atmosferi Marsa, je rekel Tihov, ne predstavljata oviro za življenje beljakovin na njem, ker se je na Zemlji pričelo življenje tedaj, ko v njeni atmosferi sploh ni bilo kisika. Gavril Tihov meni, da so klimatski pogoji na Veneri podobni klimatskim pogojem na Zemlji in Marsu. Temperatura na Veneri znaša 70–80 stopinj Celzija, kar je popolnoma primerno za žive organizme. Ko bo kozmična raketa prodrla skozi goste oblake, ki ovirajo površino Venere, je rekel Tihov, bo skrivnost tega planeta rešena.

Znanstvenik je izjavil, da uspehi sovjetske astronomije stoji popolnoma na realnih tleh in da je zato povsem mogoče, da bodo v kratkem izstrelili na Mars in Venero kozmične rakete. Tihov je prepričan, da niso na Marsu in Veneri samo rastline, ampak tudi mikroorganizmi. Kot potrditev velike prilagodljivosti mikroorganizmov, je znanstvenik navedel naslednje primere: v gramu peska Sahare je 100.000 mikrobov; enocelični organizmi se nahajajo tudi v najtoplejših izviroh, kjer temperatura vode doseže 90 stopinj Celzija; neke vrste gliv in bakterij lahko vzdrže pritisk 3–8.000 atmosfer; nekateri živi organizmi lahko žive brez zraka, v strupenih kislinah, brez sončnih žarkov. To pomeni, končuje Gavril Tihov, da mikroorganizmi obstajajo na Marsu in na Veneri, morda tudi na Jupitru, Saturnu, Uranu in Neptunu.

»ZGODBA Z ZAPADNE STRANI« NA FILMSKEM TRAKU

Glasbena komedija »Zgodba z zapadne strani« Arthura Laurentisa in Leonarda Bernstein, ki so jo z velikim uspehom predvajali na Broadwayu in ki je doživela triumi tudi v Londonu, bo v kratkem posneta za film. Film bo režiral ameriški režiser Robert Wise. Snov te komedije je zgodovina Romea in Julije, prenešana v naš čas. Dogaja se v New Yorku, v skupini »teddy-boys«. Namesto družin Monteg in Kapulet imamo bogate Amerikance in Portoričane.

Režiser Robert Wise dela sedaj poskusne posnetke, da bo videl, če bo film lahko posnel v cinemari. Ker so to tehniko doslej uporabljali le pri dokumentarnih filmih.

NOVI FILM PETRA USTINOVA

Znani angleški igralec Ustinov bo v kratkem pričel s snemanjem filma, za katerega lahko z vso gotovostjo rečemo, da je samo njegov. Ustinov bo producent, scenarist, režiser in glavni igralec filma, ki bo posnet po njegovi drami »Romanov in Giulietta«. Francoska adaptacija tega gledališkega komada je doživela velik uspeh v pariskem gledališču Marigny. Glavne vloge bosta igrala še: Sandra Dee in John Gavin. Prvi kadri bodo posneli v aprilu prihodnjega leta v Italiji.

PRVI ARABSKI FILM

V Kairu pripravljajo snemanje prvega arabskega filma, v katerem bodo vse vloge tolmačili izključno moški. Ta film, katerega delovni naslov je »Sto ur v blatu«, bo imel temo — bitko na Sinaju, glavne vloge pa bodo igrali nekdanji egiptovski oficirji. Producent filma je major Mohamed Ihri, ki je istočasno tudi režiser.

NASA PODJETJA NA TUJIH SEJMIH IN RAZSTAVAH

Naša podjetja bodo prihodnje leto sodelovala na mednarodnih sejmih in razstavah v Leipzigu, Milanu, Casablanci, New Yorku, Budimpešti, Trstu, Smirni, Damasku, na Dunaju, v Solunu, Plovdivu, Frankfurtu ob Maini, Stockholmu, Bruku in Tunisu.

Isaac Asimov 8 Jeklene kletke

Dragoceni pozitronski možgani, najbolj komplicirani produkt človeških možgan, so romali iz roke v roko kot žoge in bili v nekaj sekundah uničeni. In ko se je tako rušilni duh do konca sprostil, se je množica obrnila proti vsemu, kar je bilo mogoče uničiti in razstaviti na kose.

Prodajalci-roboti niso mogli o tem nič vedeti, toda ko je množica vdrila v trgovino, so zapiskali in dvignili roke na lica, kot bi se hoteli zavarovati. Žena ki je prva zagnala tak vik in krič, se je sedaj ustrašila, ko je videla, da postaja zmeda večja, kot je pričakovala. Zakričala je: »Nehajte, prosim vas!«

Klobuk ji je zdrsnil preko lic in glas je bil podoben le še hripavemu piskanju.

Upravnik je kričal: »Ustavite jih, ustavite jih!« R. Daneel je spregovoril. Brez kakršnegakoli vidnega napora se je njegov glas preli za oktavo višje, kot bi ga mogel dati od sebe človek. Seveda — je pomislil Baley v desetinski sekunde — on vendar ni...

R. Daneel je rekel: »Prvega, ki se bo premaknil, bom ustrelil.« Nihče se ni premaknil.

R. Daneel se je spretno vzpel na stol, s stola pa na pult. Obarvana fluorescenčna svetloba, ki je sijala skozi polarizirano molekularno plastiko, je spremenila njegovo hladno gladko lice v nekaj nesemeljskega.

Nezemeljsko — je pomislil Baley. Vsi so stali nepremično, R. Daneel pa je dostojanstveno strmel v množico.

Potem je rekel: »Mislite si — tale človek ima nevtronsko mašinko ali plinško pištolo. Če se zaletimo v njega, ga bomo pomandrili in največ dva ali trije bodo ranjeni. A ti bodo ozdraveli. Mi pa bomo imeli proste roke, da bomo delali, kar bomo hoteli in k vragu z zakonom in redom.«

Njegov glas ni bil ne grob, ne besen, a v njem je bilo čutili avtoriteto. Nadaljeval je: »Nimate prav. To, kar držim, ni niti nevtronski avtomat, niti plinška pištola. To je radioaktivni revolver, smrtonosen. Uporabil ga bom in nikar ne mislite, da bom streljal

nad vašimi glavami. Ubil bom mnoge med vami prej, preden me boste mogli doseči. Resno govorim. Tudi videli sem resen, kajne?«

»Ti pa si...« je začel Baley. Nenaodoma je razumel.

»Da, jaz sem tak robot. Dr. Sarton je leto dni delal načrti takih robotov. Jaz sem prvi in do zdaj edini primerek njegovega dela. Škoda je le, da moja vzgoja še ni izpopolnjena. Poslali so me na delo predčasno prav zaradi tega umora.«

»Sodeč po tvojih besedah, niso vsi vseмирski roboti taki kot si ti. Mislim, videti so bolj kot roboti in manj kot ljudje. Je tako?«

»Seveda. Zunanja oblika robota je predvsem odvisna od funkcije, ki jo bo opravljal. Moja funkcija zahteva človeško obliko in so mi jo dali. Drugi roboti so drugačni, čeprav imajo vsi v glavnih potezah človeško podobo. Vsekakor so mnogo bolj humanoidni kot surovo primitivni modeli, ki sem jih videl v trgovini s čevlji. Ali so taki vsi vaši roboti?«

»Več ali manj,« je odvrnil Baley. »Ti se ne strinjaš s tem?«

»Ne. Težko je gledati takšno parodijo človeških oblik in je vrednotiti kot člana družbe. Kaj vaše tovarne ne morejo izdelovati boljših?«

»Lahko, Daneel. Ampak mislim, da nam je ljubše, če vemo, kdaj imamo opravil z robotom in kdaj s človekom.« Strmel je naravnost v robotove oči, medtem ko je govoril. Robot je imel čisto človeške svetle in vlažne oči, a Baleyju se je zdelo, da je njihov pogled preveč enoličen in da se ne sprehaja s točke na točko kot pri človeku.

R. Daneel je dejal: »Upam, da bom sčasoma razumel tvoje stališče.«

Za hip je Baley pomislil, da je v tem stavku začutil sarkazem, potem pa je uvidel, da to ni mogoče.

»Naj bo tako ali drugače,« je rekel R. Daneel, dr. Sarton je dobro vedel, da je to primer za C/Fe.

»C/Fe? Kaj je to?«

»To sta samo kemična simbola za elementa oglje in železo. Elijah. Oglje je baza človeškega življenja, železo pa baza za življenje robotov. Lažje je govoriti o kulturi C/Fe, če želi človek v kratkem pojasniti kulturo, ki povezuje najboljše od obojega in te na vzporedni osnovi.«

»C/Fe. Pišete to s črčico?«

»Ne, Elijah, pišemo z diagonalno črto med obema znakoma, kar simbolizira dejstvo, da to ni niti prvo, niti drugo, temveč oboje združeno brez prednosti.«

Ali so res ozdravili raka?

Rak — to je bolezen, ki je še vedno neozdravljiva in pred katero je današnja medicina povsem nemočna. Zaradi tega se je v okviru Svetovne zdravstvene organizacije pred časom pričel velik boj proti raku, v katerega so vključeni zdravniki, biokemiki, fiziologi, biologi in celo veterinarji. Cilj tega podviga je priti do nekih rezultatov. Upajo, da bodo milijoni in milijoni potkusov vendar prinesli tudi uspehe. Zač, trenutno le-teh še ni.

Mnoge pa je vznemirila naslednja vest. V predmestni hišici v Kragujevcu živi delavska družina Jovanović. Mati Živka Jovanović je zbolela za rakom. Dolgotrajno zdravljenje in prizadevanje vseh, da bi ji pomagali je bilo brezuspešno. Prognoza zdravstva: največ še 5 do 8 dni življenja.

Ker je njen mož, Dragoljub Jovanović poznal nekega moža iz 35 kilometrov oddaljenega kraja od Kragujevca, iz vasi Bajazitovo, ki je prav tako boloval za rakom, pa se je pozdravil z navadnim destiliranim petrolejem, je tudi sam dal bolni ženi dvakrat na dan pred jedjo in po jedi veliko žlico destiliranega petroleja. In glej, po treh tednih je Živka ozdravela... Če bi ostalo samo pri tem primeru, bi lahko pripisovali to ozdravitev le naključju. Strokovnjaki bi morda opozorili na možnost spontane ozdravitve, čeprav so to zelo redke. Toda na prav tak način sta se pozdravili tudi dve Živkini prijateljici, s katerima se je Živka skupaj zdravila.

Mišljenja zdravstvenih strokovnjakov so deljena: medtem ko eni trdijo, da je to »nemogoče«, drugi molčijo.

Baley je proti svoji volji ugotovil, da ga zadeva zanima. Soljaka vzgoja na Zemlji ni tolmačila skoraj nič iz zgodovine in sociologije Zunanjega Sveta, potem, ko je Veliki Upor osvobodil vseмирje vladitičnega planeta. Na video-predstavah je bilo sicer mogoče videti popularne mikroromane, ki so pogosto pripovedovali o ljudeh v Zunanjih svetov: to so bili največkrat zelo ekscentrični bogataši, ki prihajajo na obiske na Zemljo, lepe dedinje, ki so skoraj redno s svojimi čari oamamile kakega prebivalca Zemlje, ta pa je potem premagal svojega remega nasprotnika Vsemirca in temu podobno. Bile so to knjige brez vsake vrednosti, ker v njih ni bilo spoštovanja do najosnovnejše in najbolj poznane resnice: da Vsemirci nikoli ne prihajajo v Mesta in da vsemirske žene sploh nikoli niso bile na Zemlji.

Prvič v svojem življenju je bil Baley zdaj zares radoveden. Kakšno je neki vsemirsko življenje?

Spet se je osredotočil na problem, ki je bil pred njima in rekel: »Mislim, da vem, kam meriš. Tvoj dr. Sarton je poskušal rešiti vprašanje zemeljske reformacije z novega gledišča C/F kulture. Konservativne skupine naših medievalistov — kakor se sami imenujejo — pa so se temu uprle. Zbale so se, da bi dr. Sarton v tem uspeli. Pa so ga ubili. To je motiv, ki govori v prid organizirani akciji, ne pa posamezniku. Je tako?«

»Tudi jaz bi dejal, da je tako, Elijah. Da.«

Baley je zamišljeno poživigaval. Njegovi dolgi prsti se naravno udarjali po mizi. Potem je zmajal z glavo. »Ne gre, nikakor ne gre.«

»Oprostite, ne razumem te.«

»Poskušam si vso stvar razjasniti. Prebivalec Zemlje pride v Mesto Vsemircev. Najde dr. Sartona, ga ubije in spet odide. Ne, ne razumem. Ob vstopu v Mesto Vsemircev je prav gotovo straža.«

R. Daneel je prikimal. »Mislim, da nobeden od prebivalcev Zemlje ni mogel neopaženo priti v Mesto Vsemircev skozi zastraženi vhod.«

»No, torej, kje sva?«

»Seveda ne bi prišla nikamor, Elijah, če ostaneva pri misli, da so takšni vhodi edine poti za vstop iz New Yorka v Mesto Vsemircev.«

Baley je osuplo pogledal svojega partnerja. »Ne razumem te. Kakor vem, so ti vhodi edine zveze med Mestoma.«

»Edina neposredna zveza.« R. Daneel je zastal, potem pa nadaljeval: »Ne moreš mi slediti, kajne?«

»Res je. Sploh te ne razumem.«